

EN TIDNING FRÅN
SVENSKA KYRKAN SOLLENTUNA † NUMMER 3 MAJ 2017

KYRK⁺ PORTEN

Visst är bröllop fortfarande en av livets största fester. Men numera kan alla sätta sin prägel på festen och välja hur och när man ska gifta sig. sid 3

Bröllopet – en fest för livet

Byggandet av en trygg
och säker organisation sid 4

Trädgården – en
plats att växa i sid 8

Två nya nominerings-
grupper i valet sid 17

Redaktör: **Helene Holmström**
kyrkporten@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: **Lasse Svensson**
lasse.svensson@svenskakyrkan.se

Nummer 3, maj 2017

Årgång: 58
Upplaga: ca 29 000
AD och grafisk form:
Helene Holmström
Vinjett: Erik Uppenberg
JG Communications
Distribution: Postens gruppförändelser
Omslagsfoto: alex&martin/IKON

Utgiven av

Svenska kyrkan Sollentuna
Box 13, 191 21 Sollentuna
Tfn 08-505 513 00
Besöksadress: Sköldvägen 10
svenskakyrkan.se/sollentuna

”Den ekologiska odlingen”

Läs mer på sid 8

3. Nu ska bröllop vara personliga
4. Resan mot en trygg organisation
15. Nytt kors i Turebergskyrkan
16. Pilgrimsvandringar i sommar
17. Två nya nomineringsgrupper ställer upp i kyrkovalet
22. På gång
24. Kyrkoherden har ordet

1500 nya gravplatser

Den 18 april började arbetet med att anlägga en ny begravningsplats vid S:t Eriks kyrka i Sollentuna. Begravningsplatsen kommer att rymma cirka 1500 askor, som läggs i behållare under marken.

Marken ovanför askorna kommer att täckas av gräs, men askgravlunden kommer att vara ett mindre anonymt alternativ till den traditionella minneslunden.

– En karta kommer att visa vilken plats askan ligger på och namnskyltar med de gravsattas namn kommer att finnas, säger kommunikationschef Iréne Bond.

Den nya begravningsplatsen kommer inte enbart att vara en kristen begravningsplats.

– Svenska kyrkan har ett uppdrag från staten att ombesörja begrävningar och gravsätt-

Den nya begravningsplatsen vid S:t Eriks kyrka kommer att vara öppen för alla trossamfund.

ningar. Askgravplatsen är till för alla oavsett trostillhörighet, säger Iréne Bond.

S:t Eriks kyrka kommer att hålla stängt under arbetet och öppnar preliminärt den 27 oktober. • KP

Skriv till Kyrkporten

Vad tycker du om Kyrkporten?
Tyck till, skriv och berätta. Ge oss ris eller ros. Tipsa om ämnen du vill att vi tar upp.

Svenska kyrkan Sollentuna,
Kyrkporten, Box 13, 191 21 Sollentuna
E-post: kyrkporten@svenskakyrkan.se

KYRKPORTEN TRYCKS PÅ MILJÖVÄNLIGT
PAPPER AV EDITA BOBERGS SOM ÄR
ETT KLIMATNEUTRALT FÖRETAG

Svenska kyrkan
SOLLENTUNA

Församlingen tar emot ogiltiga pengar

Den 30 juni går det inte längre att handla för de gamla en- två- och femkronorna eller gamla hundra- och femhundrakronorssedlarna. De som inte hunnit göra sig av med sina pengar innan de blivit ogiltiga kan skänka dem till församlingen.

– Församlingen tar emot gamla pengar till slutet av augusti, man kan lämna dem i någon av våra kyrkor här eller i församlingshuset i Sollentuna. Det går bra att komma med kontanterna i en påse, men vi kommer också att ha en mjölkkanne där man kan lägga dem. Pengarna kommer att gå till svältkatastrofen i Sydsudan, säger ekonomichef Ann-Marie Molneryd. • KP

FOTO: HELENE HOLMSTRÖM

Under sommarmånaderna firas det många bröllop i Sollentuna.

Nu ska bröllop vara personliga

Sommaren är en vacker tid att gifta sig, men numera firas det bröllop året om. Personliga bröllopfester är också en tydlig trend.

Sollentuna församling har hittills i år bokat in 37 vigslar till och med oktober 2017. 23 av dessa kommer äga rum mellan maj till september. Pingst och midsommar är inte längre de helger då flest par vigs – utan nu firas det bröllop vid andra tillfällen under sommaren.

Charlotte Jigin ansvarar bland annat för bokning av vigslar i Sollentuna församling. Charlotte och även prästen Per Setterhall tror att minskningen av antalet vigslar till pingst kan bero på att pingsten inte längre är en storhelg. Och vad gäller midsommar så är många bortresta och har annat firande, nämner Charlotte.

– I maj månad likväl som i augusti är det lika många vigslar bokade. Sommaren är en vacker tid att gifta sig, och så kan man ju ta bröllopsresan på sommarsemestern. Numera vill man ha

sitt bröllop väldigt personligt, berättar Charlotte Jigin.

Stora eller små bröllop

Det personliga märks även i musiken. Många väljer musik och låtar som betyder något speciellt för brudparet. Stycket: ”When you tell the world your mine,” som Björn Skifs och Agnes sjöng på Viktorias bröllop är ett mycket populärt val.

Per Setterhall som är präst i Sollentuna församling och som vigt många par säger att det är antingen de riktigt stora eller små bröllopen som gäller. Mellanstora bröllop förekommer sällan.

– Idag märker man att brudparen lägger ned mycket mer tid på att planera sina bröllop, även prästerna lägger ned en hel del tid på att förbereda vigslarna. Och antalet bröllop har minskat och antalet borgliga vigslar blivit fler. Sedan har många föreställningen om att ett kyrkligt bröllop måste vara stort och pampigt. Vilket det givetvis inte behöver, säger Per Setterhall.

Birgitta Stolt

ETT ORD FRÅN REDAKTÖREN

Återhämtning

Det var en vanlig historia, universell. Hon hade arbetat som mellancheff, samtidigt som hon skött hem, barn och skilt sig från sin man. Velat göra bra ifrån sig på jobbet. Ignorerat kroppens varnings-signaler. En dag vaknade hon hjälplös som ett barn, och kunde inte ens ta sig till affären på egen hand.

Hon sitter framför mig efter yoga-passet och talar om återhämtning, och jag nickar, smuttar på ordet medan vi dricker te. Det slår mig att jag alltid måste ha små projekt hemma när jag är ledig. Tvätta, laga mat, betala fakturor och så vidare. Och utanför hemmet, om jag kan. Jag har helt enkelt, som många andra, tappat bort konsten att ta det lugnt.

IDN stod det för en tid sedan att ju mer projekt man har inbokade i kalendern, desto mer ser andra upp till en och uppfattar en som framgångsrik. Dessutom är utbudet av intressanta konstutställningar, föreläsningar, teaterpjäser, kurser gränslöst. Det är helt enkelt svårt att säga nej, när det är så mycket som händer kring en.

I det här numret av Kyrkporten får du läsa om pilgrimsvandringar, vandringar i naturen. Det är populärt att vandra. Enligt vad jag förstått kan man nå många insikter, medan man traskar fram längsmed lederna. Man kommer i kontakt med sig själv, naturen och sitt andliga jag. Det kan vara ett bra sätt att återhämta sig, samtidigt som man gör något meningsfullt. För den som inte kan sitta still alltså.

Personligen har jag skaffat en kolonilott som kommer att behöva mycket kärlek i sommar. Och frågar någon vad jag ska göra på semestern kommer jag att svara att jag kommer att ägna mig åt konsten att göra ingenting.

Helene Holmström
redaktör

Foto: Helena Bölling

A woman with long blonde hair in a single braid, wearing a white button-down shirt, stands in a room. The background features a wall with colorful vertical streamers in shades of blue, yellow, and orange. The lighting is bright and even.

Vägen mot en trygg organisation

TEXT&FOTO: ARNE HYCKENBERG

Säker och trygg. I två år har församlingen arbetat med krisberedskap för att kunna möta och undvika det oförutsedda i framtiden.

– Mycket handlar om att veta vad man ska göra i allvarliga situationer, säger kyrkoherde Lasse Svensson och Elin Richarz, som har hjälpt till att bygga upp säkerhetskulturen i församlingen.

Checklistor. Scenariotänk. Nya sätt att tänka. Några punkter i arbetet med att bygga upp den trygga organisationen. Här samtalar prästen Robert Thysell, kyrkoherden Lasse Svensson och personalchefen Lars-Gunnar Björkelid med Elin Richarz från företaget Practise, expert på krishantering.

Sollentuna församling har en ambitiös plan med målet att skapa en säker och trygg verksamhet på alla plan. För kyrkoherde Lasse Svensson är det en självklar väg att gå.

– Begreppet säker och trygg har jag med mig från andra sammanhang och församlingar där jag arbetat. Till exempel i Strömstad, som är en semesterort med många turister. Det är nära havet, järnvägen och motorvägen och det

hände en hel del där. I Strömstad arbetade församlingen nära räddningstjänst, polis och akutsjukvård, säger Lasse Svensson.

– När jag kom till Sollentuna blev jag imponerad av rutinerna med skyddsronder, den psykosociala arbetsmiljöenkäten, tillbudsansökan och det goda samarbetet med fack och skyddsombud. Så skedde kanotolyckan 2015 och det skapade mycket oro och rädsla. Trots att vi hade jämförelsevis bra rutiner behöver vi kontinuerligt arbeta vidare för att återfå och behålla tryggheten. Man kan aldrig vila på lagrarna.

Flätar in säkerhet i all verksamhet

Men säkerhet och trygghet handlar inte bara om olyckor. I Sollentuna församling strävar man efter en bred tillämpning som inte bara handlar om akuta kriser. Målsättningen är att det ska märkas i all verksamhet.

– Jag är glad för våra kvalitetskännetecken: andlighet, tillgänglighet samt säker och trygg. Det är det vi ska ha med i budgetarbete, barnarbete,

köror, administration och allt vi gör. Det handlar inte alltid om dramatiska risker, men det är lika viktigt ändå.

– Det gäller att få in tänket säker och trygg så att det smittar, precis som hela Svenska kyrkan har gjort med

barnkonsekvensanalysen. I allt vi gör frågar vi oss om det är barnets bästa och om vi frågat barnet. Vi har anammat uttrycket att vi marinerats i barnkonsekvensanalys.

Kanotolyckan startskottet

För att nå målet med en trygg och säker verksamhet samarbetar Sollentuna församling med företaget Practise som är experter på krishantering och att bygga trygga organisationer.

– Practise kom in i samband med kanotolyckan 2015. Nu arbetar vi tillsammans för att hitta nya sätt att tänka. Det har hjälpt oss att gå från checklistor till ett scenariotänk. Det är ett roligt sätt att jobba. Bland det vi gjort så här långt är en krisledningsövning.

– Vi var inte informerade i förväg om vad som skulle hända. Så kom ett samtal om en tänkt olycka med namn och platser som vi kände igen. Det blev en bra och dramatisk övning som berörde oss. Men det är inte bara ledningen som ska utbildas, utan all personal.

Att man valt ett starkt fokus på att vara säker och trygg och dessutom arbetat med krishanteringsfrågor betyder inte att man ska befinna sig i krisberedskap hela tiden.

– Vi kan inte befinna oss i kris hela tiden. Då blir vi istället rädda och otrygga. Det ska leda till att vi tänker; vad bra, jag vet vad jag ska göra. Det handlar om att blir varse risker på ett tidigt stadium och kunna åtgärda dem.

Hur kommer Sollentunaborna att märka av att församlingen är säker och trygg?

– När vi har medarbetare som är säkra och trygga och när verksamheten är säker och trygg, då syns det. Om jag arbetar på kaféet, är vaktmästare, lägerledare, eller något annat i organisationen och har kunskapen, gör det mig säker och trygg. Då kommer jag att kunna agera mer adekvat och optimalt när något händer, säger Lasse Svensson.

SOLLENTUNAS FÖRSAMLINGSARBETE KÄNNETECKNAS AV:

- Andlighet och tro
- Värderingsstyrt, fler värden än ekonomi och siffror
- Dialog och tillgänglighet, vårt sätt att möta, vara med och till för andra
- Yrkesskicklighet, kvalitetssäkring
- Säker och trygg
- Etik och hållbarhet
- Barnkonsekvensanalys
- Säkerställa värden
- Utveckling och framtidstro för församlingen och kyrkan.

Källa: Ur församlingsinstruktionen för Svenska kyrkan i Sollentuna

Alla kriser är unika

Empati, ansvar och handlingskraft. Genomsyras verksamheten av det klarar man allt, säger Elin Richarz.

– Jag skulle vilja säga att det handlar om att bygga krishanteringsförmåga. Men ordet kris är negativt laddat. Det kan uppfattas som att man har många kriser i verksamheten om man jobbar med krishantering. Det är bättre att säga att vi bygger en trygg organisation. Det gör vi genom att skapa en tydlig och användarvänlig struktur. Syftet med en sådan struktur är att man också ska kunna vara kreativ och handlingskraftig utifrån händelsernas krav. Alla händelser är unika. Metodiken hjälper till att identifiera och åtgärda problem och missnöje innan det blir en kris, säger Elin Richarz.

I maj 2015 antogs en församlingsinstruktion av kyrkofullmäktige att all verksamhet inom församlingen ska bedrivas med prioriteringen Säker och Trygg som ett sätt att kvalitets-säkra verksamheten. Sedan dess, till viss del påskyndat av en tragisk händelse sommaren 2015, har församlingen arbetat aktivt med säkerhetstänk. Med företaget Practise som samarbetspartner har man utrett och analyserat det som hänt och nu fortsätter arbetet. Elin Richarz från Practise leder projektet och utbildar all personal i församlingen sedan i mars.

– Det viktigaste är arbetssättet i organisationen, utan det betyder pärmar och material ingenting. Man måste skapa en samarbetskänsla och en säkerhetskultur där alla känner delaktighet och förstår vitsen med att arbeta med frågorna. Ett mål är att skapa interna ambassadörer som kan driva arbetet vidare när vi lämnat över ett färdigt material.

Vad utmärker Sollentuna i arbetet och vad vill du helst se för resultat?

– Församlingen har visat mod och ödmjukhet. Mod att utifrån det man varit med om se sina egna brister och ödmjukhet att ta tag i identifierade förbättringsområden, men även befastandet av det som fungerat väl. Det är roligt att arbeta med en organisation där man vill förbättra och hjälpa sina medarbetare och aktivt bygga in trygghet och säkerhetskultur. Det jag vill att man ska ta med sig från arbetet är ledorden empati, ansvar och handlingskraft. Genomsyras verksamheten av det klarar man allt, säger Elin Richarz.

Arne Hyckenberg

Elin Richarz

Ålder: 34 år

Familj: Två barn och man.

Bor: I Åkersberga.

Yrke: Har jobbat med risk-, kris- och kontinuitetshantering, varit Crisis Manager på Arlanda (Swedavia) och arbetat med internationell projektledning i Kamerun, Centralafrika.

Fritidsintresse: Elin gillar att vara utomhus.

Hon rider mycket och vistas gärna i skärgården.

500 år av reformation • Skapelsen - inte till salu

TEXT&FOTO: MAJKEN ÖST-SÖDERLUND

Den ekologiska en plats att växa

I Märsta, precis i skuggan av storflygplatsen Arlanda, har Grogruppen anlagt en ekologisk trädgård. Ett trotsigt försök att minska koldioxidutsläppen, odla bra ekologisk mat och få människor i arbete i ett land där stressen skördar allt fler offer och där nyanlända nästan tappat tron på att någonsin få ett bra jobb.

trädgården - på

Grogruppen är granne med kyrkan och kyrkogården vid Husby-Ärlinghundra kyrka. Trädgården är en kombination av miljöarbete, arbetsmarknadsåtgärder och integration.

I växthuset växer just nu tomater, paprika och olika sorts chili. På våren odlas amplar med sommarblommor för balkonger och altaner.

Dalal El-Memar förevisar stolt hela trädgården och bjuder på smakprov från tomatplantorna.

– När vi började odlade vi direkt i jorden, men den var så hård att vi fick ta upp potatisen och morötterna med spett. Sedan vi började odla i pallkragar får vi mycket större skördar.

Vi har honung också, ifjol fick vi bara 95 kg, men året innan 200 kg. På

höstarna kokar vi marmelad av grönsaker och frukt som inte gått att sälja eller som behövs i kyrkans verksamhet.

Projektledaren Dalal El-Memar är ett gott exempel på vad Grogruppen sysslar med. Hon kunde inte ett ord svenska, då hon för femton år sen flydde från Irak. Alla sa att det var omöjligt för henne att få ett intressant

jobb i Sverige. Men hon har bevisat motsatsen, när kyrkan upplät mark, använde hon sin agronomutbildning och fick marken att blomma och bära frukt.

”Plötsligt har folk börjat intressera sig för oss. Vår sociala position i byn har definitivt förändrats.”

handlade inte bara om vinst för församlingen och för naturen utan också för alla de människor som får arbete.

– Leaderbidrag via Länsstyrelsen och Jordbruksverket var grundplåten till verksamheten. Numera kommer pengarna från kyrkans egna medel, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan

och från försäljningen. Förra året såldes grönsaker och blommor för 140 000 kronor. Vi har också utökat verksamheten med en secondhandaffär, många som kommit till oss genom olika åtgärdsprogram har fått arbete i församlingen, säger Susanne Hedman.

– Det här är en plats där både grönsaker och människor växer, säger Dalal.

– Vi anpassar jobbet efter arbetsförmågan, det enda kravet är att alla ska tala svenska här på arbetsplatsen.

Dalal El-Memar är anställd av församlingen sedan 2011. Hon ser enorm utvecklingspotential för trädgården. Förra årets satsning på blomplanter fick det att klirra i kassakistan, det var också en optimal användning av växthusen. Amplare i taket och grönsaker på marken.

Hon verkar vara den där eldsjäl som alla lyckade projekt behöver för att

Eldsjälens Dalal El-Memar ser en enorm utvecklingspotential för trädgården.

komma igång. Strukturen och administrationen står arbetsgivaren för. Hon kan göra det hon är bäst på – uppmuntra sina medarbetare och få marken att blomstra och bära frukt.

– Jag älskar den här trädgården, under säsongen går jag hit på helgerna också.

Skapelsen – inte till salu

Att skapelsen inte är till salu. Vad betyder det Fredrik Hamrén, präst i Turebergskyrkan?

– Det är ett tema som uppmärksammas i år då vi firar att det är 500 år sedan Martin Luther spikade upp sina teser på kyrkdörren i Wittenberg, vilket blev startskottet på reformationen. I Sollentuna församling passar temat väl in eftersom vi också, just nu, håller på med miljödiplomeringens arbete.

Vad gör ni för att förbättra miljön?

– Miljöfrågorna är viktiga. Som kristen ser jag hela världen som Guds skapelse, vi människor är förvaltare och medskapare. Men i kyrkan är vi inte naturvetare, som har expertråd och tips på hur man bäst bantar sitt koldioxidutsläpp. Det är andra bättre på. Vi kan mycket om den inre miljön och vår uppgift är att tala om existentiella frå-

gor. Den inre miljön är viktig också för den yttre miljön. Stress är en kraft som bryter ner skapelsen. Det är dåligt för människor och för relationer, rent konkret är det också dåligt för miljön. En stressad person har lättare att fastna för snabbmat, bil – i stället för kollektivt åkande, engångsprodukter och så vidare.

Förstås är det viktigt även för oss i kyrkan att göra rent konkreta saker som att servera ekologiska-och fairtrade-produkter, sortera sopor och minska på transportererna.

Hur gör du själv för att minska din stress?

– Bra fråga till en ensamstående pappa med två barn på 5 och 8 år. Jag är mån om att värna om det som ger mitt liv mening och bygger upp mig. Jag motionerar, springer och går till gymmet. Mina personliga andakter är också viktiga, morgon och kväll. Där hämtar jag kraft.

Sommar i Sollentuna!

RIV UT
OCH
SPARA!

Äldst i Sollentuna. Konstglas från Venedig. Dopfont gjord av spillvirke. En kyrkbacke inomhus och gravsättning i militär regi. "Upptäck" våra kyrkor och kyrkogårdar i sommar. Här har vi samlat alltifrån historik till vilka gudstjänster och konserter som är på gång. Under sommaren kan du följa med på guidade turer i några av kyrkorna. Du kan naturligtvis också upptäcka dem på egen hand!

Foto: Arkiv

SOLLENTUNA KYRKA

OM KYRKAN

Sollentuna kyrka byggdes i slutet av 1100-talet och bestod av det nuvarande tornet och långhusets två västligaste travéer (utrymmet mellan pelarna). I slutet av 1200-talet bredades och förlängdes koret och sakristian uppfördes i norr. Kryssvalven i tegel tillkom förmodligen under 1300-talets första hälft och under 1400-talet höjdes tornet och vapenhuset byggdes i söder. Nästa radikala förändring av kyrkan inträffade under 1600-talets första hälft, då det polygona högkoret byggdes som gravkor åt familjen Berndes på Sollentunaholm. Byggnaden i senrenässans stil, lades under gemensamt tak med resten av kyrkan och över koret placerades en takryttare. 1780 fick fönstren sitt nuvarande utseende och fasaden putsades. Tornkrönet uppfördes 1841.

I januari 2018 är det dags för nästa renovering – både inuti och utvändigt.

MISSA INTE

Kalkmålningarna från 1400-talet som knäckades fram 1902. De restaurerades hårt och okänsligt, något som man försökte reparera 1938-39. Av långhusets målningar återstår endast fragment, däremot är en större del av målningarna bevarade i vapenhuset. Där kan man se Den fromme och den världsliges bön och Livets lyckohjul. Målningarna hör till den skola som företrädades av Albertus Pictor. Kyrkans medeltida altarskåp hänger på norra väggen och är signerat 1475 av Jordan Målare. Centralmotiv är korsnedtagningen som flankeras av S:t Erik och S:t Lars. Därunder finns sex profeter. I flyglarna står bl a apostlar och helgon. Flyglarnas utsidor har målningar, däribland en kalvariegrupp. Dopfonten från 1200-talets andra hälft är en paradisfont med musselformad cuppa.

BESÖKSADRESS

Kyrkvägen 2

ÖPPETTIDER

Vardagar 8.00-16.00
Lördagar och söndagar
öppet i samband med
förrättningar och gudstjänst.

MUSIK/KONserter

Vårkonsert

Ons 31/5 • 18.30
Lillkören, Treklängen och
Happy Voices under ledning
av Elisabeth Wallgren och
Elisabeth Rünell.

SOCIALA MEDIER

facebook: sollentunakyrka

GUDTJÄNSTER I SOMMAR, se sid 23

Mässa söndagar 11.00

Konfirmationsgudstjänst

Lör 8/7 • 11.00 och 14.00,

Lör 19/8 • 11.00, 13.00 och 15.00

GUIDADE TURER

Ons 21/6, 19/7 och 23/8 • 11.00.

Guidad tur i Sollentuna kyrka som är

från slutet av 1100-talet. Efteråt

serveras kaffe och kaka i vapenhuset.

Guide: Johanna Bergman.

FOTO: LISA BERGLUND

Cykeldiakoni med nybryggt kaffe

Under juli månad kommer Sven Johannesson att cykla runt och bjuda på kaffe, te och läsk, fikabröd och samtal. Torsdagar på Sollentuna kyrkogård mellan 13.00-16.00.

Sommar i Sollentuna!

EDBERGS- KYRKAN

OM KYRKAN

Edsbergskyrkan invigdes 1972. Själva kyrkan är kvadratisk och högre än övriga byggnader, som alla är i ett plan. En "kyrkbacke" inomhus förbinder kyrkorummet med övriga utrymmen. Inne på gården finns en fristående klockstapel av limträ och furupanel. När det är mörkt ute och belysningen i kyrkorummet är tänd syns kyrkan som en ljuslykta.

MISSA INTE

Altarbilden som invigdes 2004. Ut från korset, den trygga Gudssymbolen, strålar glasreliefens färger mot öster, väster, norr och söder för att

nå alla med sitt Ljus – Guds ljus. Lars Olof Torstensson, Edsbergskyrkans arkitekt, har också formgivit altartavlan. Hans son Jonas har överfört skisserna till glas och producerat. Bakgrunden är förgylld med 18 karats bladguld.

Väv "En väg till himmelen" av Elisabet Hasselberg-Olsson. Hon har även gjort Riksdagsväven.

BESÖKSADRESS

Kaplansbacken 2

ÖPPETTIDER

Måndag–fredag 9.00–15.00
Reducerade öppettider på torsdagar under sommaren.
Söndagar i samband med gudstjänster.

SOMMARKAFFE

Kaffe och hembakat bröd.
Vi dricker kaffe under parasollerna om vädret tillåter.
Ons 28/6, 5/7, 12/7, 19/7, 26/7,
2/8, 9/8, 16/8 • 14.00

SOCIALA MEDIER

facebook: Edsbergskyrkan
instagram: @edsbergskyrkan

GUDTJÄNSTER I SOMMAR se sid 23

Mässa Sön 11/6–13/8 • 19.00

Mässa med konfirmation

Sön 4/6 • 11.00,

Sön 9/7 • 11.00 och 14.00

MUSIK/KONSERTER

Nu är det sommar på jorden

Sön 11/6 • 19.00

Musikgudstjänst med mässa.
Tack till Per Setterhall som går i pension.

Edsbergs kyrkokör

Stella Cantica

Sångglädje

Birgitta Höök Seuffert och

Fredrik Lundqvist, dir

Per Setterhall

FOTO: ALEX & MARTIN/IKON

Sommarkaffe i Edsbergskyrkan

SOLLENTUNA KYRKOGRÅRD

OM KYRKOGRÅRDEN

På 1500-talet började Sollentuna kyrka användas som gravkyrka av adelsätterna i Sollentuna. I gravkammarna som ligger under kyrkan med nedgång vid koret, ligger bland andra medlemmar av släkterna Sparre, Berndes, Oxenstierna och Rudbeck. Den siste som blev begravd här var Klas Reinhold Rudbeck år 1874. Exakt när Sollentuna kyrkogård började användas vet man inte, men de äldsta gravar som finns kvar är från början av 1800-talet. Idag finns 4 346 kistgravar och urngravar samt minneslundan med cirka 2 329 gravsatta. Här finns också ett kolumbarium med plats för 264 askor samt en ny askgravlund som togs i bruk 2016.

Muren runt kyrkogården kallas bogårdsmur och började byggas 1740. Det var bönderna i socknen som fick bygga varsin bit. Hur stor bit som varje bonde skulle bygga räknades ut av kyrkvården. Muren renoverades 2010–2012.

MISSA INTE

Runstenarna.

Jenny Linds föräldrars grav.

Schnells pampiga familjegrav.

BESÖKSADRESS

Johan Berndes v. 1

Sommar i Sollentuna!

KUMMELBY KYRKA

OM KYRKAN

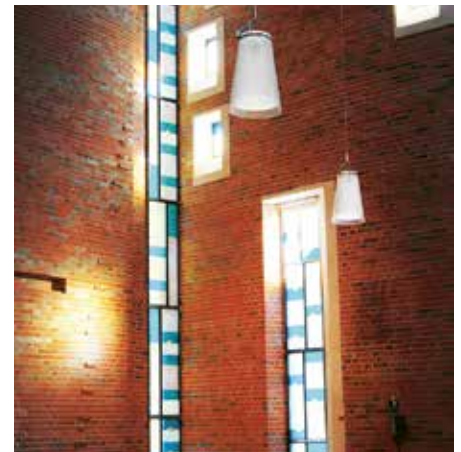
Den ursprungliga Kummelby kyrka invigdes 1957 efter decennier av insamlingar. Fastän kyrkan byggdes till på 70-talet, räckte utrymmena ändå inte till och församlingen började planera för en nybyggnad. I september 1999 togs kyrkan ur bruk och några veckor senare togs på samma plats det första spadtaget för en ny kyrka. Strax före jul ett år senare kunde den nya kyrkan invigas. Kyrkan är murad av tegel bränt i Danmark. Murningen är utförd enligt en gammal metod och väggarna i kyrkorummet är 60 cm tjocka, två och en halv sten. Från kyrkorget, som binder samman kyrkorummet med övriga lokaler, passerar man stora ekdörrar in i kyrkorummet. På motsatt vägg, den norra, finns en Mariarelief i blickfånget. Det är den havande jungfrun, stående på månskaran och med en krans av tolv

stjärnor runt hjässan. Skulptören Lena Lervik kallar bilden för Den apokalyptiska kvinnan, Uppenbarelseboken 12. Hon har även gjort skålen "Vessica Piscis" till höger om ingången. Skålen, som fylls med vatten från kyrkans dopfont, bärs upp av två händer. Kyrkans altare är liksom ambon av ek och har fem skifferplattor med guld kors infällda i altarskivan. Skifferplattorna kommer från den gamla kyrkans tak. Dopfonten i svart granit med dopskål i silver, tillverkades till gamla kyrkans invigning 1957. Det sydöstra hörnets fönster sträcker sig från golvet till tak och är fyllda med konstglas från Murano i Venedig, Italien.

MISSA INTE

Mariarelief av Lena Lervik

Konstglas från Venedig i Kummelby kyrka.

BESÖKSADRESS

Sollentunavägen 83

ÖPPETTIDER

Måndagar stängt. Tisdagar
-fredagar 9.00-15.00 (med
reservation för tillf. stängt).
Lördagar stängt.
Söndag i samband med
gudstjänst 10.00

SOCIALA MEDIER

facebook: Kummelby kyrka
instagram: @kummelbykyrka

GUDTJÄNSTER I SOMMAR se sid 23

Mässa

Söndagar 10.00

Konfirmationsgudstjänst

Lör 12/8 • 13.00 och 16.00

MUSIK/KONSERTER

Spring is in the air!

Sön 28/5 • 18.00

Kummelby Gospel med band

Monica Törnqvist, dir

Fri entré med kakbuffé från 17.00

SILVERDALS GRIFTEGÅRD

OM KYRKOGRÅDEN

Den 18 oktober 1914 invigdes Garnisonskyrkogården i Silverdal. Garnisonskyrkogården ägdes av Stockholms garnison. Under perioden 1914-1922 skedde 120 gravsättningar, därefter avtog användningen av kyrkogården. Senast det var en gravsättning i militär regi var 1951. Det finns fortfarande platser kvar på garnisonsdelen och det är chefen för Livgardet som kan begära gravsättning för avlidna som har tillräcklig anknytning till Stockholm garnison. Totalt finns det idag drygt 140 gravar på den militära delen. På griftegården finns ca 2 700 kistgravar och urngravar samt en minneslund som anlades 1973 och byggdes om 2006. I minneslunden finns ca 3 000 gravsatta. Det finns också tre askgravplatser där respektive gravsatt markeras med en namnskytt. De mest besökta gravarna på Silverdals griftegård är Harry Martinssons och Ted Gärdestads.

MISSA INTE

Konstverket Skeppet som finns utanför Silverdalskapellet. Det är konstmedlen och sollentunabon Gunnar Bengtsson och efter ritning av stadsbyggnadschefen i Sollentuna Lage Knape gjort konstverket. Lars Knape är tillika arkitekt till både griftegården och kapellet. Skeppet symboliserar bland annat hemkomsten från en orolig seglats på livets upprörda hav. Troligen Sollentunas största lärkträd. Trädet mäter 290 cm i stamdiameter. Garnisonskapellet från år 1923 ritat av arkitekt Erik Josephson. Stilen är nationalromantisk med drag av en medeltida kyrka. Kapellet användes för begravingar fram till 1969, då Silverdalskapellet stod färdigt. Numera används Garnisonskapellet till andakter och mötesplats i samband med urnnedläggningar.

BESÖKSADRESS

Sollentunavägen 19,

Sommar i Sollentuna!

TUREBERGS- KYRKAN

OM KYRKAN

Turebergskyrkan invigdes i december 2010. Arkitekt är Helena Tallius Myrman. Turebergskyrkans kyrkorum skiljer sig markant från många andra traditionella kyrkor. Interiören är avskalad och stram. Helheten präglas av enkelhet och funktionalitet, rummet andas öppenhet och rymd. Väggarna är välvda och fönster finns i alla hörn. Både interiört och exteriört är kyrkan byggd i betong. För arkitekten var det viktigt att bygga på höjden, då kyrkan skulle synas mot järnvägen som ligger ett stenkast därifrån. En lösning på det var att förse kyrkan med en mandorla. Med sina tretton meter i takhöjd

skapar den också spännande ljusförhållanden invändigt. Arkitekten ville också skapa ett skydd mot den bullriga och intensiva miljön runtomkring, samtidigt som den ska upplevas som öppen. Kyrkan skulle smälta in i miljön, men samtidigt stå ut så pass mycket att den skulle locka till sig människor.

MISSA INTE

Altaret, orgelskåpet och dopfunten som är gjorda av spillvirke och återvunnet glas från gamla TV-apparater och Klocktornet i Turebergs park.

BESÖKSADRESS

Sköldvägen 12B

ÖPPETTIDER

Café blå

Tis 11.30–13.00

Ons 11.00–15.00

Tor 11.00–15.00

Fre 11.00–14.00

Öppet tom v 27 (Stängt 6/6).

Stängt v 28–31. Vecka 32 och

33 öppet med fikabröd.

V 34 öppet som vanligt

(Stängt 31/8).

Kyrkan

Öppet samma tider som Café Blå och i övrigt i samband med gudstjänster och när vaktmästare tjänstgör, tfn 08-505 513 41.

SOCIALA MEDIER

facebook: Turebergskyrkan

instagram: @turebergskyrkan

GUDTJÄNSTER I SOMMAR se sid 23

Lunchmässa

Tis 13/6, 20/6, 22/8 och 29/8 • 12.30

Mässa

Sön 4/6, 11/6, 18/6, 20/8 och 27/8 • 15.00

Konfirmationsmässa

Sön 9/7 och sön 30/7

• 10.00, 13.00 och 16.00

Allsångsgudstjänst

Ons 21/6 och 16/8 • 18.30

Mässa

Ons 28/6, 5/7, 12/7, 19/7, 26/7,

2/8 och 9/8 • 18.30

GUIDADE TURER

Guidade turer i Turebergskyrkan.

Tor 22/6 efter allsången som börjar 13.00

Ons 5/7 efter kvällsmässan som börjar 18.30

Ons 12/7 efter kvällsmässan som börjar 18.30

MUSIK/KONSERTER

Allsång

Vi spelar musik och sjunger tillsammans i glada toner till orgel/piano och dragspel.

Under valnötstrådet utanför Turebergskyrkan.

Tor 1/6, 8/6, 15/6, 22/6, 17/8 och 24/8 • 13.00

Sommarkvällskonsert

Tor 1/6 • 19.00

Turebergs kyrkokör under ledning av Per Olsson.

Vi sjunger våra favoriter för och med dig!

Mingelpaus med förfriskningar!

Insamlingskonsert till Haiti

Ons 7/6 • 19.00

Konsert med Silverdalskören

Sön 18/6 • 18.00

Allsångsgudstjänst

Ons 21/6 • 18.30

Lilijana Berg

Human being not for sale

Lör 12/8 • 18.00

Kören Freedom singers består av Campus

Choristers från Burma,

Allsångsgudstjänst

Ons 16/8 • 18.30

Fredrik Hamrén

S:T ERIKS KYRKA

OM KYRKAN

S:t Eriks kyrka började uppföras 1927 och invigdes 1930. En förening hade bildats och med hjälp av insamlade medel och gåvor började kyrkan byggas. Evert Milles har ritat såväl byggnad som inredning. Torn och församlingslokaler tillkom 1937 och 1944 överlämnades kyrkan till Sollentuna församling. S:t Eriks kyrka är en rektangulär salkyrka med smalare, lägre och rakt avslutat kor. Korgolvet ligger tre trappsteg ovanför salens golv. Tegelmurarna är vitputsade och det valmade taket är lagt med skiffer. Dubbelportarna i väster är kopparklädda och smyckade med reliefer som föreställer evangelistsymbolerna. De är ritade av A Hamrin och utförda av Per Albin Ingvarsson. Inventarierna är skänka av ordsbor och representerar många olika epoker och länder. Trots att inte Svenska kyrkan har någon reguljär

gudstjänstverksamhet här sedan Turebergskyrkan invigdes 2010 är det många som besöker kyrkan. Förutom dop och vigslar är det ett antal andra kristna samfund som hyr kyrkan och håller liv i den. Svenska kyrkan planerar att anlägga en askgravplats och någon form av meditationsplats på kyrkotomten, söder om kyrkan. Trolig byggstart hösten 2016.

MISSA INTE

Utsikten över Edsviken.

BESÖKSADRESS

Utsiktsvägen 8

ÖPPETTIDER

Stängd pga ombyggnad.

Läs mer på sid 2.

38 131

Så många personer var medlemmar i Svenska kyrkan i december 2016. Det motsvarar 54 procent av Sollentuna kommuns invånare.

Nu är det snart dags för allsång

När Café Blå bjuder upp till allsång blir det allt från nya hits, psalmer till klassiker som En sjöman älskar havets våg. Kyrkomusikern Karin Runow spelar glada godingar från den svenska låtskatten på dragspel, orgel och piano. Allsången startar torsdagen 1/6 under valnötsträdet vid Turebergskyrkan. • KP

Nya korset – en fokuspunkt för kontemplation

Turebergskyrkan har fått ett nytt kors. Erika Dahlén är konstnären bakom verket.

– Jag ville göra ett kors där betraktaren kan ana sin spegelbild, som en påminnelse om att Gudsmötet sker i det tempel vi själva bär med oss, vår kropp, berättar hon.

När Erika Dahlén fick uppdraget att skapa ett kors och en fokuspunkt i Turebergskyrkan så åkte hon till Turebergskyrkan och upplevde kyrkorummet.

– Jag började fundera över vilket material som skulle fungera mot den råa betongväggen. Jag ville ha ett reflekterande material och sökte bland mosaikutbudet, men stenarna var för hårda i sitt uttryck. Jag var ute efter en känsla av beständighet, men också ett material som kunde spela med ljuset, berättar hon.

Då hon inte hittade något passande material så beslöt hon sig för att skapa det själv. Erika Dahlén

undervisar även på Konstfack, så Erika frågade en av sina studenter om hon kunde hjälpa till och tillverka materialet till korset.

– Evelina

Dovsten blåste glas. Jag tränade först på att slå sönder några loppis-tallrikar innan jag gav mig på de glasfat vi tillverkat. Sen började jag med pusslet. Bitarna är sammanfogade i ett organiskt, levande mönster,

FOTO: HENRIK SJÖBERG

till en sprucken men ändå sammanhållen spegelyta. Det är ett objekt som ska tålas att titta på länge, en slags brukskonst att aktivt förhålla sig till.

Korset är två meter högt och en meter brett. Beroende av betraktarens rörelse i rummet skiftar uttrycket från natursten till glittrande silver eller guld. Erika berättar att det ibland verkar som om ljuset nästan kommer inifrån.

Följ oss på
instagram

#svenska kyrkan sollentuna

Gilla oss på
facebook

Birgitta Stolt

diakonens röst

Ljuset – symbol för sanning och godhet

Nu har vintern rasat ut och sommaren är snart här i all sin prakt. Människor samlades sista april vid valborgseldarna för att välkomna våren. Valborgsmässoafton anses sedan gammalt inleda våren. Helgonet Valborg var en anglosaxisk furstedotter som missionerade i Tyskland på 700-talet. Hon var övertygad kristen och trodde på Jesu ord: "Jag är världens ljus. Den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ha livets ljus".

Ljuset är en symbol för sanning och godhet. I världens tänds framtidshopp, gemenskap mellan människor och frihetskänsla. Seden är gammal. Elden står för värme och ljus, men är också ett avslut. Vi lämnar kyla och mörker bakom oss och ser fram mot varmare, ljusare dagar.

Traditioner inger stabilitet och trygghet i en föränderlig värld. Samtidigt som vi håller fast vid seder och bruk, kan det vara bra att röja bland lönlösa verksamheter, tankesätt och egna sura "måsten". Vårsolen avslöjar obarmhärtigt allt damm som samlats under vintern, både bokstavligt och bildligt. Kassera projekt som blivit liggande! Avsluta sådant som hängt i luften! Gå vidare! När vi bereder plats åt något nytt kan vi själva växa och grönska. Plockar vi bort det som kväver, skaver och hindrar, blir vi som ljuset på hållaren och staden på berget som inte kan döljas. Vi strålar. Vi syns.

En skön yrsel infinder sig i upptäckten av värtecknen. Vitsipporna i skogsdungen, sädesärlan som vippande med stjärtfjädrarna springer över gräsmattan och båtarna som sätts i sjön. Årstiden påminner oss om Guds skaparkraft, uppståndelse och liv. Nu kan vi ta vara på ljusare kvällar och ljummare vindar. Lusten att ta itu med saker ökar. Det är inte bara blommor och träd som slår ut om våren, det gäller oss också. Vi får, som Valborg, glädjas åt Jesus som världen ljus. Då kan vi stämma in i sången: "... och den ljusnande framtid är vår".

Petra Hellström, diakon

Sollentunaförfattare aktuell med mailroman

Författaren och bibliotekarien Anna Dunér från Sollentuna har gett ut en bok med sin goda vän Karin Hintze. Mailromanen heter *Jag har verkligen inte tid att sitta och skriva så här om kvällarna* och har bland annat varit nominerad till Selmapriset.

Kyrkan finns med. En av bokens två huvudpersoner (Wera) bor i Sollentuna och i en scen förrättar en präst

från församlingen begravningen av Weras man, hon får också besök av en diakon, åker till kyrkogården vid Silverdal och sjunger i kör i Sollentuna kyrka.

– Det var väldigt fascinerande att skriva boken tillsammans. Karin skötte tangentbordet åt Ralph och jag åt Wera. Vi gick starkt in i våra rollfigurer som blev nästan skrämmande levande för oss. • KP

”Pilgrimsvandringar är som himlen på jorden”

Pilgrimsresan behöver inte gå till Santiago de Compostela i Spanien. Den kan finnas runt din knut. Sollentuna församling arrangerar ett antal pilgrimsvandringar från april till november. Häng med i sommar på en veckas vandring som kan bli livsförändrande.

Har du behov av att komma bort från vardagens stress? Då ska du gå en pilgrimsvandring. Sollentuna församling arrangerar vandringar tillsammans med både Vallentuna och Danderyds församlingar.

– Syftet med pilgrimsvandringarna är att ge människor en gemenskap med andra och få reflektera över sina liv och få fler andliga platser i sin närhet att återvända till och hämta ny kraft ifrån, berättar diakon Katharina Wolf Erixon, som har lett pilgrimsvandringar i många år.

Hon har sett hur mycket en pilgrimsvandring betyder för ett fortsatt liv framåt. Hon har även sett hur folk hamnat i viktiga vägval under vandringarna,

FOTO: MAGNUS ARONSSON/IKON

Att lugnt vandra i naturen utan almanacka och kalender ger dig yttre och inre frihet från alla stressfaktorer.

och hur fantastiskt människor upplever det är att få gå tillsammans med andra – även kortare sträckor i tystnad.

Vandring för rullstolsburna

Det finns olika pilgrimsvandringar med olika tema, upplägg och längd att välja på hela våren fram tills november månad.

Den 15 juni finns det exempelvis en vandring speciellt för rullstolsburna. Vandringen är ett samarbete med Pilgrim Vallentuna.

Den går på fina grusvägar i Vallentuna, säger Katharina.

– Pilgrimsvandring är att gå med lätt packning och få tid att uppleva samspelet

Sollentuna kyrka blir som ny

Sollentuna kyrka är en av våra populäraste kyrkor. Majoriteten av dop, begravningar och bröllop i Sollentuna hålls i kyrkan. Men har man över tusen år på nacken behöver man omvårdnad, och under 2018 fram till påskdagen 2019 kommer kyrkan att vara stängd.

– Sollentuna kyrka kommer att renoveras både inuti och utvändigt. Tillgängligheten kommer att förbättras med en ramp och räcke vid trappan. Ljusarmaturer i oxiderande mässing kommer att ge bättre belysning i den medeltida kyrkan. Kyrkan kommer också att få en ny orgel, säger distriktchef Monika Rohdin.

Verksamheten i S:t Larsgården kommer att fortsätta som vanligt, likaså gudstjänsterna, men förrättningarna flyttas till församlingens övriga kyrkor och lokaler. • KP

FOTO: ARNE HYCKENBERG

6427

6 427 barn och ungdomar deltog i församlingens öppna barn- och ungdomsverksamheter under 2016.

Vill du jobba som volontär på Teneriffa?

Nu har du chans att jobba som volontär utomlands. Svenska kyrkan i Los Cristianos på Teneriffa är Sollentunas församlings vänförsamling. Årligen åker unga till den soliga semesterön för att arbeta som volontärer genom oss. Intresserad? Kontakta lasse.svensson@svenskakyrkan.se. • KP

mellan människan och naturen. Och få känna en samhörighet med allt skapat.

– Vi vandrar med pilgrimsvandringens sju nyckelord: frihet, enkelhet, tystnad, bekymmerslöshet, långsamhet, andlighet och delande. Ord som många saknar i vårt samhälle idag, då allt är inriktat på prestation och hög fart. Att få vistas i den vackraste av katedraler, naturens egen – med ett oändligt himlavalv som tak, solen som starkaste ljus och marken som golv ger en särskild form av andakt. Att vandra i naturen – Guds skapelse med allt vackert, är som att ha himlen under sina fötter.

Birgitta Stolt

Se sid 22 och broschyren om pilgrimsvandringar på vår hemsida
Anmäl dig till: katarina.wolferixon@svenskakyrkan.se

”Evangeliet är Guds livmoder, i vilken vi bärs och formas genom Kristi Ande och även modersbröst som ammar oss.”

Martin Luther

Två nya grupper ställer upp i Sollentuna

Sju nomineringsgrupper och 153 kandidater kandiderar i höst i kyrkovalet i Sollentuna.

Svenska kyrkan är en demokratisk medlemsorganisation som är öppen för alla och erbjuder gemenskap för dem som vill. Genom att rösta i kyrkovalet kan man som medlem vara med och påverka, menar kommunikationschef **Iréne Bond**. Det finns cirka 32 000 röstberättigade i Sollentuna.

Församlingens verksamheter för sollentunaborna, förutom gudstjänster, dop, vigslar och begravningar, är många: öppna förskolor, ungdomsverksamhet, retreatar, körer, diakonal verksamhet för äldre och särskilt utsatta, internationellt biståndsarbete, sorgegrupper, samtal med präst, diakon eller Livscentrum när du brottas med livet, olika mötesplatser...

– Vid katastrofer är kyrkan en naturlig mötesplats, som efter lastbilsattacken på Drottninggatan, säger Iréne Bond. Vi hade öppet Turebergskyrkan dagen efter och fick då tillfälle att möta sollentunabor som ville tända ljus eller bara prata en stund.

I Sollentuna finns det 153 personer och sju nomineringsgrupper som ställer upp i kyrkovalet den 17 september.

– Två av nomineringsgrupperna är nya, Sverigedemokraterna och Frimodig kyrka. I dag finns det fem olika nomineringsgrupper i kyrkofullmäktige, Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan, Fria liberaler i Svenska kyrkan, Borgerligt alternativ, Socialdemokraterna och Centerpartiet, säger personalchef och valansvarig **Lars-Gunnar Björkelid**.

Det finns 41 platser i Sollentuna församlingens kyrkofullmäktige, förutom platserna till stiftsfullmäktige och kyrkomötet.

– Nytt för detta val är att man kan förtidsrösta även på valdagen, oavsett var man är folkbokförd, säger Lars-Gunnar Björkelid.

Helene Holmström

Möt några av våra kandidater

I höst är det dags för nytt kyrkovalet. Kyrkporten har talat med tre av årets kandidater om varför valet är så viktigt och om deras personliga drivkraft. Och hur är det? Måste man vara kristen för att kunna kandidera?

V varför ska man rösta i kyrkovalet?

– Även om man själv inte är så aktiv är det viktigt att påverka vilka som styr verksamheten och ekonomin, säger riksdagsledamot **Maria Stockhaus** från

Borgerligt alternativ.

– Många har tankar om hur saker borde göras men gör inget åt saken. Men om man tycker att kyrkan är viktig i samband med milstolpar som bröllop, begravning och stora katastrofer, så ska man självklart rösta, säger socialsekreterare **Mirjam Nevalainen** från Fria liberaler i Svenska kyrkan.

– Det är viktigt att göra sin röst hörd och att man röstar på någon kandidat som verkligen står för kyrkan och inte utifrån hur man röstar i riksdagsvalet, säger **Sara Oldner** från Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan. Hon studerar IT, medier och design.

Hur mycket kan den som blir invald egentligen påverka kyrkans arbete?

– De ideologiska skillnaderna är egentligen inte så stora som i rikspolitiken, men man kan alltid påverka inom sin grupp. Är man villig att engagera sig kan man påverka mycket, även om man inte är förtroendevald, säger **Maria Stockhaus**.

– Jag blev invald som ordförande i Sollentuna hjälpförening genom att jag sitter i kyrkorådet. Eftersom jag är engagerad i sociala frågor är det ett konkret sätt att påverka till förändring för människor, säger **Mirjam Nevalainen**.

– Jag känner verkligen att vi kan påverka. Många söker sig till kyrkan i både glada och tunga situationer och vi påverkar ju många beslut. När man någon gång behöver oss ska vi finnas där om man vill, säger **Sara Oldner**.

Hur ser din personliga drivkraft ut?

– Jag tycker att kyrkan har en viktig roll i Sollentuna och finns till för de församlingsbor som behöver stöd och hjälp i form av exempelvis familjerådgivning, samtalsstöd och Alphakurser, säger **Maria Stockhaus**.

– Jag tycker att det är viktigt att kyrkan styrs av oss som är engagerade. Men jag är ingen "Hallelujakristen" utan mera praktiskt lagd. Det är mitt sätt att vara delaktig, säger **Mirjam Nevalainen**.

– För mig är det viktigt att kyrkans styre utgår från ett kyrkligt engagemang, från oss som verkligen är kyrkan och som vet vad besluten innebär, säger **Sara Oldner**.

Måste man vara kristen för att vara förtroendevald?

– Som förtroendevald måste man nog dela den kristna tron och grundläggande värderingar på något sätt. Jag är själv kristen även om jag inte går i kyrkan varje söndag, säger **Maria Stockhaus**.

– Det är inget absolut måste, men en stark fördel. Varför skulle man vilja vara förtroendevald i en organisation om man inte delar tron? Men det finns olika sätt att ha en tro på, säger **Mirjam Nevalainen**.

– Man måste inte vara kristen för att vara i kyrkan, men det är viktigt att alla medlemmar får ha sin plats, säger **Sara Oldner**.

Hur kan man locka fler unga att bli intresserade av uppdraget?

– Många unga brinner för att engagera sig men vi måste tydliggöra uppdraget så att de unga vet vilka möjligheter de har att påverka. Budgetarbetet är viktigt, men man måste inte vara ekonom, säger **Maria Stockhaus**.

– Det är bra att ge ansvar och utrymme. Kanske ska man skala ner det byråkratiska, det kan lätt bli för torrt och politiskt och det kan kännas som slöseri av ens tid, säger **Mirjam Nevalainen**.

– Många påstår att vi unga är kyrkans framtid. Jag tycker att vi är kyrkans nutid, säger **Sara Oldner**.

Marie Stark

Hur röstar jag i kyrkovalet?

Söndag den 17 september 2017 är det kyrkovalet. Du kan både förtidsrösta och rösta på valdagen.

Val på tre olika nivåer

I kyrkovalet röstar du fram ett kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och ledamöter till kyrkomötet, som är kyrkans högsta beslutande organ.

Kan jag rösta?

För att kunna rösta i Kyrkovalet ska du vara medlem i Svenska kyrkan och fylla 16 år senast på valdagen.

– Många påstår att vi unga är kyrkans framtid. Jag tycker att vi är kyrkans nutid, säger Sara Oldner.

– Jag tycker att det är viktigt att kyrkan styrs av oss som är engagerade. Men jag är ingen "Halleluja-kristen" utan mera praktiskt lagd. Det är mitt sätt att vara delaktig, säger Mirjam Nevalainen.

Vi vill bevara vårt kulturarv

KONTAKT: SOLLENTUNA@SD.SE

Mikael Stigenberg, ordförande SD Sollentuna

<https://sollentuna.sd.se/>

POSK
PARTIPOLITISKT OBUNDNA I SVENSKA KYRKAN

Jenni Rosqvist
Daniel Grahn
Sara Oldner
Pär Åkerström

**DAGS FÖR FLER
VISIONER OCH
ETT YNGRE
LEDARSKAP!**

60 kandidater i alla åldrar ställer upp för POSK i kyrkovalet!
"Svenska kyrkan skall vara en aktiv och levande kyrka - inte en politisk åsiktsgemenskap!"

Kyrkoval
17 SEP 2017
facebook.com/posksollentuna www.posk.se

POSK fick 46% av rösterna i förra kyrkovalet! Tack för ditt fortsatta stöd!

Med Jesus i
centrum, inte
de politiska
partierna!

KONTAKT: FREDRIK.EHMER@GMAIL.COM
WWW.FRIMODIGKYRKA.SE

åll utkik!

nder augusti skickas konfirmationsbroschyrer
I alla hushåll i Sollentuna, med ungdomar födk
003.

Svenska kyrkan

EN ÖPPEN KYRKA FÖR MEDMÄNSKLIGHET OCH SOCIALT ANSVAR.

Centerpartiet i Sollentuna vill att Svenska kyrkan ska vara en trygg plats i samhället. Vi vill bidra till en lättillgänglig, modern folkkyrka, öppen för alla. En kyrka som präglas av delaktighet, respekt och glädje.

Vår målsättning är en kyrka med ett starkt engagemang för människor som har det svårt. Både i Sverige och i andra länder. Självklart tar vi avstånd från rasism och främlingsfientlighet.

Centerpartiet i Sollentuna strävar efter att utveckla diakonin och stärka kontakterna mellan kommunen, kyrkan och andra ideella frivilligorganisationer.

Tillsammans kan vi bidra till att bryta utanförskapet och se till att hjälp och stöd når fram till de som bäst behöver det.

Hela kyrkoprogrammet finns att läsa på: www.svenskakyrkan.se/sollentuna samt www.sollentunacentern.se

Borgerligt alternativ

I SVENSKA KYRKAN

- **VI STÅR FÖR** samarbete, dialog och utveckling av församlingen
- **VI FÖRETRÄDER** församlingens alla medlemmar, även Dig som inte är så engagerad
- **VI KOMMER** att satsa mer på lokal hjälpverksamhet, diakoni, lyckad integration och minskat utanförskap
- **VI GER PLATS** för Dig som vill engagera Dig i församlingens verksamhet

LÄS MER PÅ

Var Jesus Liberal?!

Fria liberaler i Svenska kyrkan Sollentuna

Läs mer om oss
svenskakyrkan.se/sollentuna
fiskarna.net

Fria liberaler i Svenska kyrkan

KYRKOVAL 17 SEPTEMBER

Rösta för en folkkyrka i takt med tiden!

Vi firar Luther och reformationsåret

Human being, not for sale – konsert
Kören Freedom singers består av Campus Choristers från Burma, körsångare från Sollentuna och Nacka under ledning av Sally Aung, Karin Runow m fl.
Tid: Lör 12/8 • 18.00
Plats: Turebergskyrkan

Mässa med musik av Bach
Elin Skorup, sopran.
Ingår i konsertserien om Bachs talmystik.
Tid: Sön 10/9 • 11.00
Plats: Sollentuna kyrka

Festmusik
Ett nyskrivet verk av Olle Lindberg med text av Martin Luther, samt Vivaldis Gloria. Medverkande Ulla-Carin Börjesdotter, Stella Cantica, Edsbergs

kyrkokör och orkester.
Birgitta Höök Seuffert och Fredrik Lundqvist, dir.
Tid: Sön 17/9 • 16.00
Plats: Edsbergskyrkan

Mässa med musik av Bach
Duo de Réve. *Ingår i konsertserien om Bachs talmystik.*
Tid: Sön 24/9 • 11.00
Plats: Sollentuna kyrka

Soli Deo Gloria
Junior- och ungdomskörer i Sollentuna församling
Tid: Sön 24/9 • 17.00
Plats: Sollentuna kyrka

Fest-konsert
Laurentii Motettkör, orkester och solister
Ingår i konsertserien om Bachs talmystik.
Tid: Sön 8/10 • 17.00
Plats: Sollentuna kyrka

Jubileumskonsert
500 år sedan reformationen startade. The Armed Man – A Mass of Peace – av Karl Jenkins med Kummelby kyrkokör, Turebergs kyrkokör samt sångare ur Edsbergs kyrkokör, Stella Cantica och Laurentii motettkör. Instrumentalister. Ewa-Lena Kansbod, dir.
Tid: Lör 21/10 • 15.00
Plats: Kummelby kyrka

Musikaliska litteraturmöten
Tid: Tor 12/10, 19/10 och 26/10
Plats: Turebergskyrkan
Mer information kommer

För fler konserter se sid 11-14.

FOTO: ALEX & MARTIN/KON

Pilgrimsvandringar

Pilgrimsvandra hela Ingegerdsleden
Vandring mellan Stockholm – Uppsala.
Tid: Fre 2/6–8/6 • 10.00

Rulla som pilgrim
Vandring på delar av Ingaleden i Vallentuna för personer som är rullstolsburna. Vid regn inställt. Anmälan senast 14/6.
Tid: Tor 15/6 • 10.00

Pilgrimmens sju nycklar
Vi startar och landar på parkeringen vid Bögs gård. Ta med matsäck, dricka och macka. Anmälan senast 28/6.
Tid: Tor 29/6 • 17.30

FOTO: IKON

Pilgrimsvandring – Blås på mig skaparvind
Samåkning med bil från Turebergskyrkan 8.30. Beräknas komma tillbaka 16.30. Ta med vatten och matsäck för heldag och bra skor att vandra i. Anmälan senast 25/8.
Tid: Sön 27/8 • 8.30

Anmälan till:
katharina.wolferixon@svenskakyrkan.se
Tfn 070-781 95 55

MAGNUS ARONSON/KON

Barn & ungdomar

Babycafé med sångstund
Sångstund 10.45 och 13.45. Fika 25 kr.
Tid: Måndagar 9.00–15.00, *terminstart 14/8.*
Plats: Silverdalssalen

Källan
14.00–19.00 spela biljard, pyssla, fika eller göra läxor. 19.00–22.00. Fika, andakt och aktiviteter. Kontaktpersoner: Suzanne Wallón, tfn 070-720 05 66, Andreas Salé, tfn 070-459 95 10, Erik Olebark Ringheim, tfn 072-724 33 00.
Tid: Onsdagar 14.00–22.00, *sista för terminen 7/6.*
Plats: Turebergskyrkan

Ungdomshäng
Håll dig uppdaterad på facebook.com/kummelbyungdom.
Tid: Fredagar 18.00–24.00, *sista för terminen 16/6.*
Plats: Kummelby kyrka

Vill du veta vad som händer i kyrkorna i sommar se sid 11-14.

Dagkollo i sommar

7-11 augusti 9.00–15.00 för barn födda 2003–2007. En vecka med glädje, bad, bak, prat, musik, lek, pingis, kompisar, skapande, drama, mat med mer. I S:t Larsgården vid Sollentuna kyrka. Kostnad: 500 kr (faktura skickas i efterhand). Lunch och fika ingår. Syskonrabatt 10%. Bidrag från församlingen kan sökas. Ledare på dagkollot: Elisabeth Wallgren, Mia Nilsson, Yvonne Müller och ungdomsledare. Anmälan senast 30/6 till: Elisabeth Wallgren, tfn 070-757 19 78, elisabeth.wallgren@svenskakyrkan.se

Café & mötesplatser

Café Blå i Turebergskyrkan
Tisdagar • 11.30–13.00, smörgåsar
Onsdagar–torsdagar • 11.00–15.00
Fredagar • 11.00–14.00, hembakat kaffebröd, smörgåsar, lunch serveras 11.30–13.30
Torsdagar • 16.30–18.30 enkel förtäring
Café Blå stängt 8/7–31/8.
facebook: cafeblasollentuna

Sommarstängt vecka 28-31

Sommarens gudstjänster

EDSBERGSKYRKAN

Veckomässa start 30/8

Tor 25/5 • 8.00
Otta vid utsiktsplatsen
i Edsvik
Hanna Holmlund

Oxstallet vid dåligt vä-
der. Edsbergs kyrkokör
Birgitta Höök Seuffert
Tag gärna med en
kaffekorg.

Sön 28/5 • 11.00
Mässa

Kjell Dellert
Petra Hellström

Sön 4/6 • 11.00
Mässa med konfirmation
Vandringskonfirmander
Per Setterhall

Sön 11/6 • 19.00
Nu är det sommar på
jorden

Musikgudstjänst med
mässa. Tack till Per Set-
terhall som går i pension.
Edsbergs kyrkokör, Stella
Cantica och Sångglädje
Birgitta Höök Seuffert
och Fredrik Lundqvist,
dir.

Sön 18/6 • 19.00
Mässa

Kjell Dellert

Sön 25/6 • 19.00
Mässa

Per Setterhall

Sön 2/7 • 19.00

Mässa
Hanna Holmlund

Sön 9/7 • 11.00

Mässa med konfirmation
Bungekonfirmander
Anders Lennse

Sön 9/7 14.00

Mässa med konfirmation
Bungekonfirmander

Anders Lennse

Sön 16/7 19.00

Mässa
Per Setterhall

Sön 23/7 19.00

Mässa
Anders Roos

Sön 30/7 19.00

Mässa
Kjell Dellert

Sön 6/8 19.00

Mässa
Fredrik Hamrén

Sön 13/8 • 19.00

Mässa
Maria Westblom

Sön 20/8 • 11.00

Mässa

Sön 27/8 • 11.00

Mässa

SOLLENTUNA KYRKA

Veckomässa tor 18.30,
start 17/8.

Morgonbön fre 8.30

Sön 28/5 • 11.00

Mässa
Jessica Holmgren

Sön 4/6 • 11.00

Mässa

Staffan Stadell

Sön 11/6 • 11.00

Mässa

Emelie Björling

Sön 18/6 • 11.00

Mässa

Jessica Holmgren

Sön 25/6 • 11.00

Mässa

Sön 2/7 • 11.00

Mässa

Lör 8/7 • 11.00

Konfirmationsgudstjänst

Lisa Berglund

Lör 8/7 • 14.00

Konfirmationsgudstjänst

Lisa Berglund

Sön 9/7 • 11.00

Mässa

Sön 16/7 • 11.00

Mässa

Sön 23/7 • 11.00

Mässa

Sön 30/7 • 11.00

Mässa

Sön 6/8 • 11.00

Mässa

Sön 13/8 • 11.00

Mässa

Lör 19/8 • 11.00

Konfirmationsgudstjänst

Kjell Dellert

Lör 19/8 • 13.00

Konfirmationsgudstjänst

Kjell Dellert

Lör 19/8 15.00

Konfirmationsgudstjänst

Kjell Dellert

Sön 20/8 • 11.00

Mässa

Sön 27/8 • 11.00

Mässa

TUREBERGSKYRKAN

Morgonbön tis–fre 8.45
start 22/8

Lunchmässa tis

12.30, start 22/8

Tyst meditation fre

12.30 start 25/8

Bibelm meditation ons

12.30 start 13/9

Sön 28/5 • 15.00

Mässa

Lilijana Berg

Sön 4/6 • 15.00

Mässa, Fredrik Hamrén
Sollentuna Gospel under

ledning av Karin Runow
och Johannes Jareteg.

Sön 11/6 • 15.00

Mässa, Lilijana Berg

Sön 18/6 • 15.00

Mässa, Fredrik Hamrén

Ons 21/6 • 18.30

Allsångsgudstjänst

Lilijana Berg

Ons 28/6 • 18.30

Kvällsmässa

Lilijana Berg

Ons 5/7 • 18.30

Kvällsmässa

Katarina Lamos

Sön 9/7 • 10.00,

13.00, 16.00

Konfirmationsmässa

Ons 12/7 • 18.30

Kvällsmässa,

Lilijana Berg

Ons 19/7 • 18.30

Kvällsmässa

Lilijana Berg

Ons 26/7 • 18.30

Kvällsmässa

Kjell Dellert

Sön 30/7 • 10.00,

13.00, 16.00

Konfirmationsguds-
tjänst

Ons 2/8 • 18.30

Kvällsmässa

Per Setterhall

Ons 9/8 • 18.30

Kvällsmässa

Fredrik Hamrén

Ons 16/8 • 18.30

Allsångsgudstjänst

Fredrik Hamrén

Sön 20/8 • 15.00

Mässa

Sön 27/8 • 15.00

Mässa

KUMMELBY KYRKA

Veckomässa start 16/8

Sön 28/5 • 10.00

Mässa

William Grönroos

Lovsångsgrupp.

Sön 4/6 • 10.00

Mässa

Anders Lennse

Sön 11/6 • 10.00

Mottagningsmässa

Maria Westblom

Kummelby damkör

Terminsavslutning

för söndagsskola

Sön 18/6 • 10.00

Mässa

Rum för läkedom

efter mässan.

Lasse Svensson

Sön 25/6 • 10.00

Mässa

William Grönroos

Sön 2/7 • 10.00

Mässa

Maria Westblom

Sön 9/7 • 10.00

Mässa

Lilijana Berg

Sön 16/7 • 10.00

Mässa

Lasse Svensson

Sön 23/7 • 10.00

Mässa

Kurt Sundén

HITTA TILL KYRKAN

Sollentuna kyrka

Kyrkvägen 2

S:t Larsgården

Prästgårdsvägen 4

Sollentuna kyrkogård

Johan Berndes väg 1

Edsbergskyrkan

Kaplansbacken 2

Kummelby kyrka

Sollentunavägen 83

Turebergskyrkan

Sköldvägen 12B

S:t Eriks kyrka

Stängt tom 21/10

pga bygge av

askgravplats.

Församlingshuset

Sköldvägen 10

Silverdalskapellet,

Silverdalsalen,

Silverdals griftegård

Sollentunavägen 19

Stilhetens kapell

Johan Berndes väg 1

Rotebrokyrkan

Ytterbyvägen 4

Pingstkyrkan

Sollentunavägen 193

Missionskyrkan

Kapellvägen 2

Heleneundskyrkan

Sollentunavägen 74

Läs mer på www.svenskakyrkan.se/sollentuna
Tfn 08-505 513 00

KYRKOHERDEN HAR ORDET

Kyrkporten delas ut av PostNord till 28 463 hushåll i Sollentuna. Tidningen är samhällsinformation enligt PostNords bestämmelser och delas därför ut till alla hushåll, även de som har en dekal med "nej tack till reklam". Svenska kyrkan Sollentuna kan inte påverka detta.

Mera Gud var dag

VILKEN FÖRMÅN. Att få ha utvecklingssamtal med medarbetare. Utvecklingssamtal, du vet, man talar om året som varit, vad som ligger framöver, om hur det funkade och funkar med jobbet, med jobbrelationerna, man talar om mål, vad som behövs av utbildning och kompetens, och om drömmar framöver. Vilken förmån att få ha dessa samtal, för även om det är jobbet som står i fokus så blir det förstås personligt. En tid för mig att sitta i avskild tid och möte med en medarbetare och samtala.

JAG HAR NÅGRA kolla-av-frågor på slutet. Om friskvård, om företagshälsovården, om samtalstjänsten på S:t Lukas. Och jag frågar om medarbetaren kan församlingens vision. Det är nu de ska svara "Var dag med Gud." Idén kommer faktiskt från ICA. ICA's vision är: Vi ska göra varje dag lite enklare. Jag gillar den. Och tanken slog mig, skulle vi kunna säga likadant, typ, Vi ska göra varje dag lite... andligare. Så föddes idén, församlingens vision: Vi ska hjälpa människor, vem du än är, var du än är, att kunna leva Var dag med Gud.

EN VISION, det är något man drömmer om, hoppas på, något man vill uppnå. Vi kanske inte når dit. Men vägen vet vi. Så hände det, i slutet på ett av utvecklingssamtalen, när det var dags för kolla-av-frågorna: – Kan du församlingens

vision? (Du som läser vet rätta svaret).
– Ja, fick jag till svar, och sen kom det: Mera Gud var dag.

JAG KUNDE inte annat än att hjärtligt, och jag menar hjärtligt, skratta stort och brett. Vilket härligt svar. Fel egentligen, men så bra, så mycket bättre: Mer Gud var dag.

TÄNK, VILKEN DRÖM, vilken vision. Om vi i Sollentuna församling kunde bidra, till barnen på väg till skolan, till de som är sjuka, hemma, på sjukhus, till de som sitter på häktet, de som står i busskön, till de som inte har jobb och de som har jobb... tänk om vi kunde få bidra med detta, Gud är inte långt borta från någon enda av oss, Gud vill dig väl, Gud är med dig, kan jag få hjälpa dig där du är... kan vi hjälpas åt... mera Gud var dag.

JAG HAR FRÅGAT min medarbetare, det där samtalet när jag brast ut i hjärtligt skratt, om jag får berätta berättelsen. Javisst. Och varför inte: hon vill liksom jag, att fler ska få känna och erfara, Mera Gud var dag.

Lasse Svensson
kyrkoherde
lasse.svensson@svenskakyrkan.se

KYRK⁺ PORTEN

Svenska kyrkan
SOLLENTUNA

Lasse